

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 96/13), а у складу са чланом 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака (“Службени гласник БиХ”, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2012. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-714/13
Сарајево, 21. јул 2014. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле.	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ	6
5.1. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2012. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 22/00, 102/09 и 54/10), који је био на снази до 04.12.2012. године, Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" број: 95/12), који је на снази од 05.12.2012. године и одредбама поглавља 15 Изборног закона БиХ, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске прекршила одредбе члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.

Прегледом, односно контролом финансијских извјештаја нисмо утврдили ништа значајно, осим горње напомене, што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2012. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји велика могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска радикална странка Републике Српске је остварила приход у износу од 218.435,25 КМ, што је приказано у наредној табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. приходу %
1	Чланарина	0,00	0,00%
2	Прилози физичких лица	7.174,13	3,28%
3	Прилози правних лица	0,00	0,00%
4	Приходи од имовине	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	13.332,00	6,10%
7	Приходи из буџета	194.066,94	88,85%
8	Остали приходи	3.862,18	1,77%
	Укупни приходи:	218.435,25	100,00 %

У годишњем финансијском извјештају Српска радикална странка Републике Српске је исказала укупне расходе у износу 208.837,21 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив странке је СРС РС.

Странка је регистрована код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Р-И-1/93 од 05.04.1993. године, са сједиштем у Бањој Луци, улица Видовданска 53.

Лице овлашћено за заступање странке је Миланко Михајилица, предсједник странке. Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2012. годину је Здравка Шљоковица.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, организациону структуру странке чине:

- Главни одбор и
- 39 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2012. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2012. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања, са посебним нагласком на приходе из буџета и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и ревизију годишњих финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске у периоду од 2005. до 2011. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршене ревизије годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2011. годину издат је извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да се не финансира прилозима који су забрањени законом, да успостави адекватне евиденције о својим приходима и расходима и да финансијске извјештаје попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2012. годину, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

- a) Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.¹

Увидом у пословне књиге странке утврђено је да је странка извршила отпис обавеза према правним лицима „Нестро Петрол“ у износу од 542,01 КМ и „Сам“ Зворник у износу од 2.000,00 КМ, чиме је остварила неновчани прилог који није пријавила у финансијском извјештају и тиме прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.

- b) Српска радикална странка Републике Српске је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака који је био на снази до 04.12.2012. године.²

Политичка странка, односно два (2) организациона дијела странке, су остварили забрањене прилоге, на начин што су под повољнијим условима или без плаћања закупнине користили пословне просторије које су у власништву општина.

- Општински одбор Нови Град користи пословни простор површине 32,30 м² власништво Општине Нови Град, без накнаде. Према Уговору о закупу цијена простора за 1 м² износи 10,00 КМ. Кориштењем пословног простора у периоду од 11 мјесеци, странка је остварила прилог Општине Нови Град у износу од 3.553,00 КМ.
- Општински одбор Невесиње користио је пословни простор површине 12 м² у власништву Општине Невесиње без накнаде. Кориштењем пословног простора, без накнаде, странка је остварила забрањени прилог у износу од 1.056,00 КМ.

- c) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.

- (1) Странка у својим пословним књигама није евидентирала све приходе, а трошкове и обавезе је исказала у већем износу од оствареног, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године.³

¹ У складу са одредбом члана 6. став (1) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године, странка је обавезна да води евиденције о прилозима физичких и правних лица, те да изда потврду физичким и правним лицима од којих је примила поклон.

² У складу са одредбом члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године, државни, ентитетски и кантонални органи, Брчко дистрикт, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, анонимни донатори, вјерске заједнице као и правна лица у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу финансирати политичке странке.

³ У складу са одредбом члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године, странка је обавезна водити евиденције о својим приходима и расходима. У складу са одредбом члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака, који је био на снази до 04.12.2012. године, странка је обавезна подносити финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања

- У обрасцима 3 (укупни приходи странке) и 3-е (Неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу платити) финансијског извјештаја странка није исказала неновчане донације од сљедећих правних лица: Нестро петрол у износу од 542,01 КМ, Сам Зворник у износу од 2.000,00 КМ и Радио Прњавор у износу од 100,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 13. и члана 18. тада важећег Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ” број 61/06)- у даљем тексту: Правилник.
 - Прегледом је утврђено да је странка у својим пословним књигама извршила отпис обавезе према правном лицу Радио Прњавор у износу од 400,00 КМ.
Увидом у расположиву документацију такође је утврђено да је странка у 2010. години извршила плаћање обавезе према овом правном лицу у износу од 300,00 КМ које није евидентирала у својим пословним књигама. Према подацима које је доставио Радио Прњавор обавезе СРС РС на дан 31.12.2012. године износе 100,00 КМ колико је странка и исказала у обрасцу 5. На основу наведеног утврђено је да странка није водила правилно евиденције о обавезама, што за резултат има погрешно исказане обавезе, односно приходе странке.
 - У годишњем финансијском извјештају ОО СРС РС Брод је исказао трошкове закупа у износу од 1.172,50 КМ, док су према уговору о закупу трошкови закупа износили 562,80 КМ. Увидом у пословне књиге утврђено је да је странка у оквиру трошкова закупа укњижила закупнину из ранијих година и тиме увећала трошкове за 609,70 КМ.
 - СРС РС у обрасцу 4 (Укупни трошкови) и 4-1 (Режијско-административни и остали трошкови) финансијског извјештаја није правилно исказала трошкове, чиме је прекршила одредбе члана 20. и члана 21. Правилника.
Странка је у финансијском извјештају исказала Расходе по основу исправки из ранијих година у износу од 1.289,54 КМ.
Увидом у пословне књиге странке утврђено је да је наведени износ трошка настао због неадекватних евиденција странке. Наиме, странка је извршила отписа обавеза у корист прихода, односно отпис претплаћених обавеза у корист трошкова, те је по том основу остварила трошкове у горе наведеном износу. Мишљења смо да је странка у годишњем финансијском извјештају требала исказати приходе и трошкове остварене по основу отписа у пуном износу, а не само разлику.
- (2) У обрасцу 5 (позајмице, кредити и дуговања) финансијског извјештаја странка је исказала обавезе по дуговањима у износу од 66.859,45 КМ.
Прегледом је утврђено да странка није успоставила потпуне и тачне евиденције о обавезама према добављачима и није исказала своје обавезе исправно у годишњем финансијском извјештају, чиме је прекршила одредбе члана 23. Правилника.
- Странка у обрасцу 5 годишњег финансијског извјештаја није исказала појединачне обавеза по добављачима, већ је уз извјештај приложила спецификацију обавеза према добављачима по њиховој структури и оствареном промету.

у 2012. години уређени су тада важећим Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 61/06).

- Прегледом је утврђено да је странка у финансијском извјештају и пословним књигама исказала веће обавезе према правном лицу „Инипром“ Угљевик за 2.416,03 КМ.
Увидом у финансијску документацију коју је доставило правно лице, утврђено је да су обавезе странке према правном лицу „Инипром“ Угљевик на дан 31.12.2012. године износиле 720,40 КМ, а не 3.136,43 КМ, колико је странка исказала.
- Увидом у образац 5 утврђено је да је странка исказала обавезу према правном лицу „Графид“ Бања Лука у износу од 845,50 КМ.
Према подацима које је доставио „Графид“ Бања Лука обавезе странке према овом правном лицу износе 681,70 КМ, што је за 163,80 КМ мање у односу на обавезе које је странка исказала.
- Српска радикална странка Републике Српске је у финансијском извјештају исказала обавезу према правном лицу „Хотел Приједор“ у износу од 1.679,00 КМ.
Према подацима које је доставио „Хотел Приједор“ странка нема обавеза према овом правном лицу.
- Увидом у образац 5 утврђено је да је странка исказала обавезу према правном лицу „Малпрех“ Бања Лука у износу од 484,71 КМ.
Према подацима које је доставио „Малпрех“ Бања Лука обавезе странке према овом правном лицу износе 573,62 КМ, што је за 88,91 КМ мање у односу на обавезе које је странка исказала.
- Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала остале обавезе према добављачима из ранијих година у износу од 3.858,60 КМ. Увидом у пословне књиге утврђено је да странка за ове обавезе нема евиденције по добављачима. Странка је у 2012. години отписала дио наведених обавеза и исте исказала у оквиру осталих прихода, у једном износу без исказивање по добављачима појединачно.

Трошкови изборне кампање

Српска радикална странка Републике Српске је исказала трошкове изборне кампање у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, односно у оквиру законом утврђеног лимита.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁴ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

У сврху изборне кампање Српска радикална странка Републике Српске је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове у износу од 28.252,93 КМ, док је према подацима Централне изборне комисије БиХ, на основу броја бирача, могла потрошити 250.437,64 КМ.

⁴ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да пријављује прилоге правних лица,*
- *да се не финансира забрањеним прилозима,*
- *да води евиденције о својим приходима и расходима и да финансијске извјештаје подноси у форми коју је одобрила Централна изборна комисија БиХ.*

Такође, се препоручује:

- *да приходе и расходе признаје у моменту њиховог настанка, а не у тренутку наплате или плаћања и*
- *да изврши усаглашавање обавеза, и проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама.*

КОМЕНТАР:

Српска радикална странка Републике Српске није се очитовала на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину који је странци достављен 25.06.2014. године.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију

mr.sc. Хасида Гушић